

Vård- & omsorgsnämnden

Nämndsordförande: Monica Kjellman

Förvaltningschef: Mona Bakhshi Poor

Datum: 2025-01-10

Verksamhetsplan 2025-2027, budget 2025

Innehållsförteckning

1	Nämndens verksamhetsområde och uppdrag	4
2	Ekonomisk sammanställning	4
3	Effektivisering.....	5
4	Verksamhetsutveckling	6
5	Mål för verksamheten.....	8
6	Strategiska nyckeltal för ekonomi, kvalitet och volym.....	14
7	Plan för konkurrensprövning.....	16
8	Program för uppföljning och insyn	16
9	Lokalförsörjning för nämndens verksamheter	17
10	Peng, taxor och avgifter	18
11	Riktade bidrag.....	18
12	Intern kontroll.....	18
13	Framåtblick	19
14	Upphandlings- och inköpsplan	22
15	Övergripande bilagor	23

1 Nämndens verksamhetsområde och uppdrag

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vård- och omsorgsnämnden är en kundvalsmyndighet med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheter, uppföljning av kvaliteten i verksamheten och de utförda insatserna. Sedan april 2023 ansvarar Vård- och omsorgsnämnden för de verksamheter som tillhör kommunens egen regi.

Vård- och omsorgsnämnden ska agera i linje med de mänskliga rättigheterna och Barnkonventionen.

2 Ekonomisk sammanställning

Kommunfullmäktiges budgetram för Vård- och omsorgsnämnden blev 770 500 tkr för år 2025. Det innebär en ökad ram för nettokostnader med 49 800 tkr jämfört med budget 2024.

Totalt uppgår kostnader för indexuppräkningsförändring för budget 2025 till 17 628 tkr, med 2 % indexuppräkningsförändring för intäkter och 2,4 % för kostnader. Resterande skillnad på 32 172 tkr skall täcka in alla volymförändringar eller andra kostnadsförändringar som sker mellan 2024 och 2025.

Se bilagor 15.1 "Ekonomiska bilagor"-förändringar i förhållande till föregående budget" för ytterligare info.

Ekonomisk sammanställning, tkr

EKONOMISK SAMMANFATTNING, tkr				
	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026 exkl. prisutv.	Plan 2027 exkl. prisutv.
Avgifter	28 992	27 835	28 531	29 244
Övriga intäkter	55 072	58 865	60 337	61 845
Summa intäkter	84 064	86 700	88 868	91 089
Personalkostnader	-227 899	-227 456	-233 142	-238 971
Lokalkostnader	-57 078	-57 597	-60 477	-61 989
Kapitalkostnader	-364	-465	-465	-465
Köp av verksamhet	-467 712	-522 004	-553 174	-572 942
Övriga kostnader	-51 712	-49 678	-50 920	-52 193
Summa kostnader	-804 764	-857 200	-898 178	-926 560

Nämndens nettokostnad	-720 700	-770 500	-809 311	-835 471
Nettoinvesteringar	0	0	0	0

Ekonomisk sammanställning per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Budget 2025			Netto i procent (%)
	Kostnad	Intäkt	Netto	
Nämnd och staber	-24 539	0	-24 539	3,2 %
Särskilt boende	-334 393	49 307	-285 086	37,0 %
Hemtjänst	-136 584	15 229	-121 355	15,8 %
Övrig äldreomsorg	-23 800	3 800	-20 000	2,6 %
Admin äldreomsorg	-19 772	0	-19 772	2,6 %
LSS vuxna	-206 788	11 573	-195 215	25,3 %
Psykiatri vuxna	-45 414	3 509	-41 905	5,4 %
Admin vuxenstöd	-11 487	0	-11 487	1,5 %
LSS barn	-24 381	1 271	-23 110	3,0 %
Övrigt barn och ungdom	-20 825	1 013	-19 813	2,6 %
Admin barn och ungdom	-4 130	0	-4 130	0,5 %
Personligt ombud	-2 292	1 000	-1 292	0,2 %
Summa VON exkl egen regi	-854 405	86 700	-767 705	99,6 %
Äldreomsorg egen regi	-42 980	43 228	248	0,0 %
Funktionsnedsättning egen regi	-162 090	159 048	-3 042	0,4 %
Summa Egen regi	-205 070	202 275	-2 795	0,4 %
Totalt inkl egen regi			-770 500	100,0 %

3 Effektivisering

Vård- och omsorgsnämnden arbetar med att effektivisera verksamheten med bibehållen kvalitet. Som en del i detta arbete fortsätter utvecklingen av digitala tjänster, administration och ärendehantering. En effektiviseringsåtgärd är att nämnden ska ha lokaler som behövs för att driva verksamheten på ett effektivt sätt. Nerläggning av daglig verksamhet och gruppboende på Ljusterö är exempel på effektiv lokalförsörjning.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har, i dialog med kommunerna, tagit fram en lista med 12 digitala tjänster som kommunerna behöver ha, i en rapport publicerad 2024-05-02, ”Digital basnivå i socialtjänsten”. Socialförvaltningen har genomfört en kartläggning av befintliga digitala tjänster under 2024 utifrån de prioriterade områden. Denna kartläggning ligger till grund för socialförvaltningens plan för digitalisering. Följande 11 punkter både avseende digital infrastruktur och verksamhetsspecifika tjänster ska prioriteras:

- 4G/5G och Wifi/ Bredband
- Digital inloggning
- Säker digital kommunikation
- Digital post
- Digitala möten
- Digital signering
- Digitala tjänster för ansökan om stöd/bistånd samt orosanmälan
- Läkemedelsautomater
- Digital tillsyn
- Mobila trygghetslarm/GPS
- Digitala låsfunktioner

Socialförvaltningen har digitala lösningar gällande möten, e-ansökningar, kommunikation via digitala verktyg, e-blanketter samt ett verksamhetssystem som stödjer denna utveckling. Vård- och omsorgsnämndens verksamheter fortsätter att utveckla möjligheten till att digitalisera ansökningsprocessen så att brukare kan få åtkomst till blanketter och insända handlingar digitalt. Syftet är att förenkla processen för brukarna och minska miljöpåverkan.

Andra arbetssätt som effektiviserar processer är digital utskrivningsplanering från slutna hälso- och sjukvård, välfärdsteknik inom äldreomsorg och funktionsnedsättning samt lättillgänglig information och vägledning. För att äldre ska kunna vara delaktiga i det alltmer digitala samhället kommer information och stöd utvecklas för att säkerställa detta. Välfärdsteknik som digital tillsyn, GPS-larm och nyckelfri hemtjänst syftar till att förenkla vardagen och öka möjlighet till självständighet under trygga förhållanden. Genom samverkan säkerställs att det individuella behovet tillgodoses. Länsövergripande och lokala samverkansöverenskommelser underlättar samarbetet mellan kommun och region för att uppnå detta.

Befolkningsprognosen mellan åren 2024-2027 visar att målgruppen 80+ år förväntas öka med 622 personer och gruppen 90+ med 92 personer. För att klara av att ge stöd och hjälp till fler krävs förebyggande insatser. Flexibla lösningar där till exempel utbildning och mötesplatser ges till flera av kommunens invånare oavsett ålder behöver övervägas. Samverkan med andra aktörer såsom primärvården, frivilligorganisationer och andra myndigheter kommer också vara viktigt för att klara av den demografiska utvecklingen.

4 Verksamhetsutveckling

Spår 1 - Möjliggörande ledarskap och engagerande medarbetare

Bra ledarskap skapar förutsättningar för en effektiv och ändamålsenligt verksamhet. Ett bra ledarskap kännetecknas av tydlighet kring uppdrag och förväntningar samt lyhördhet för medarbetarna. Genom tillgängligt chefsstöd säkerställs det bästa ledarskapet.

Verksamhetsmålen ska vara vägledande. Medarbetarna ska få tydlig information om verksamhetens mål och möjlighet att vara delaktiga i målarbetet. Detta ska ske som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. För att uppnå verksamhetens mål ska medarbetarna kontinuerligt få återkoppling på utfört arbete och uppmuntras till att växa i sin arbetsroll. Ledarskapet ska motivera till verksamhetsutveckling och engagemang. Medarbetarsamtalen ska ha en central roll och idéer gällande verksamhetsutveckling och förbättring kan föras fram av medarbetare löpande.

Vård och omsorgs verksamheter har genom lagstiftning fått ökat krav på kompetens. En viktig faktor för att lösa utmaningen med att rekrytera fler till vård och omsorg och behålla kompetenta resurser är att ge medarbetare möjlighet till delaktighet i verksamhetsplanering och verksamhetsutveckling.

Spår 2 - Skapa värde med kundfokuserat arbetssätt

Socialförvaltningen ska använda kundfokuserade arbetsmetoder.

Arbetsmetoderna ska utgå från evidensbaserad praktik, vara rekommenderade av Socialstyrelsen och anpassade till aktuell lagstiftning. Syftet med arbetssättet är att:

- Stärka den enskildes delaktighet och inflytande.
- Förbättra samarbetet mellan den enskilde och dennes nätverk
- Skapa struktur och systematik i arbetet så att insatser kan följas upp
- Bidra till ökad kvalitet och rättssäkerhet
- Ökad transparens för den enskilde
- Öka barnrättsperspektivet
- Öka jämställdhet och jämlikhet i levnadsvillkor

Spår 3 - Ständiga förbättringar och innovationer

Kvalitetsfrågor ska vara en integrerad del av förvaltningens arbete.

Förvaltningen utvecklar utbudet av förebyggande insatser, förbättrar kvalitén genom kompetenshöjande satsningar. Några av förslagen i den nya socialtjänstlagen innebär att socialtjänsten ska ligga i linje med vetenskap och beprövad erfarenhet och kontinuerligt följas upp och utvecklas. Nämnden behöver i framtiden kunna erbjuda flera insatser utan behovsprövning, förenkla processerna och öka insatser som ges i förebyggande syfte. Detta kräver nytänkande och innovativa lösningar. Som exempel på sådana kan digitala lösningar och välfärdsteknik öka självständighet och effektiv resursanvändning.

Spår 4 - Utveckla effektiva och värdeskapande processer

Att utveckla effektiva processer och arbetssätt syftar till att identifiera och ta bort onödiga arbetsmoment och administration samt förenkla kontakten med nämndens verksamheter. I linje med förslaget om den nya Socialtjänstlagen ska kontakten med socialtjänsten bli enklare och bli mera tillgänglig och därmed gagna de som behöver stöd

Spår 5 - Fokus på fakta

Socialförvaltningen arbetar med att systematisera användningen av nyckeltal, analys och uppföljning i syfte att utveckla verksamheten. Uppföljningen av

upphandlade verksamheter, leverantörer samt av verksamheter inom egen region utvecklas. Uppföljningen sker delvis digitalt, vilket effektiviserar datainsamlingen och sammanställningen. Syftet med att utveckla verksamhetsuppföljningar är att identifiera utvecklingsområden, höja kvalitén i verksamheterna och att brister som uppmärksammas kan hanteras och åtgärdas mera systematiskt. Nyckeltal i Kolada och KKiK ger information om hur utvecklingsarbete framskrider för nämndens verksamheter.

Socialförvaltningen strävar efter att erbjuda vård och omsorg enligt bästa tillgängliga kunskap och evidensbaserad praktik. Medarbetaren väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser. Fakta hämtas från det kunskapsstöd som bland annat finns att tillgå hos Socialstyrelsen i form av:

- Handböcker för tillämpningen av regelverket inom nämndens verksamheter
- Föreskrifter och allmänna råd
- Metodguide för evidensbaserade bedömningsmetoder och insatser
- Övriga publikationer inom socialtjänsten

Socialförvaltningen tar även del av Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, (SBU) som gör oberoende utvärderingar av metoder och insatser inom socialtjänsten och området funktionshinder.

5 Mål för verksamheten

Vision 2040 – ”Med kvalitet, trygghet och valfrihet i fokus skapar vi en hållbar framtid. Österåker – möjligheternas skärgårdskommun” är antagen av Kommunfullmäktige och ska genomsyra allt som görs i kommunen och vid varje beslut som fattas. De fyra övergripande målen styr nämndernas arbete, tillsammans med eventuella nationella målsättningar och lagkrav. Nämnderna ska inför kommande budgetår sätta verksamhetsspecifika resultatmål till varje övergripande mål. Resultatmålen ska peka ut särskilt prioriterade områden för nämnden kommande år och ska i hög grad fokusera på resultat och effekter ur ett brukar- och invånarperspektiv.

Nedan följer en redovisning av Vård- och omsorgsnämnden resultatmål och hur dessa mål ska uppnås och följas upp.

5.1 Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet

5.1.1 Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet.

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	31	30	30	30	30	30

Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet vilket kräver bästa tillgängliga kunskap som bygger på både vetenskap och beprövad erfarenhet. För att uppnå rättssäkerhet behöver nämndens verksamhet vara tillgänglig. Rättssäkerhet handlar också om att brukare som har behov av insatser ska få bra service där tiden från ansökan till att brukaren får den beviljade hjälpen ska vara skälig. Nämndens kundfokuserade arbetssätt ska ske genom:

- Brukarens delaktighet
- Årliga brukarundersökningar
- Att synpunkter och klagomål tillvaratas i kvalitetsutveckling.
- Kvalitativa utredningar baserat på ett målrelaterat arbetssätt genom Individens behov i centrum (IBIC)
- Rätt kompetens för de uppgifter som utförs i nämndens verksamheter.

Ett tecken på rättssäkerhet är att väntetiden inför inflyttning på särskilt boende är kort och målsättningen är att brukaren inte ska vänta mer än trettio dagar.

Socialtjänsten ska främja jämlika och jämställda levnadsvillkor enligt förslaget om den nya Socialtjänstlagen. Socialtjänsten ska därför arbeta mot diskriminering, för likvärdigt bemötande och följa upp att verksamheten följer lagens intentioner. Arbetet med jämställd och jämlik socialtjänst ökar rättssäkerheten.

5.1.2 Brukare ska uppleva insatser från socialtjänsten som tillfredsställande.

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	75	83	83	83	83	83

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	88 %	84 %	84 %	85 %	85 %	85 %
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%)	93	94	94	95	95	95

Insatser från nämnden ska ges till de behov som brukaren inte klarar av på egen hand eller får tillgodosedda på annat sätt. Genom insatser från socialtjänsten ska brukare få skäligena eller goda levnadsvillkor beroende på om insatsen ges enligt socialtjänstlagen eller genom LSS. Syftet med resultatindikatorn är att mäta hur nöjda brukarna som har beslut om hemtjänst, daglig verksamhet och särskilt boende är med insatsen.

Vård och omsorgsnämnden arbetar för att ge god service, ha rätt kompetens för att uppnå högre kvalitet i insatser och att stöd och hjälp ska leda till bättre livsvillkor. Hur brukare upplever insatsernas kvalitet mäts genom årliga brukarundersökningar. Resultatet används sedan i verksamhetsutveckling.

Under 2025 kommer satsningar göras för att förbättra kvalitén i insatserna genom kompetenshöjande insatser för svenska språket, kvalitativa uppföljningar av utförare och avtal samt genom upprustning av träffpunkter för äldre.

I enlighet med förslaget till den nya Socialtjänstlagen kommer möjligheten till att ge fler insatser utan behovsprövning, kartläggas av socialförvaltningen. Att erbjuda insatser snabbare och utan behovsprövning är en del av det förebyggande arbetet som syftar till att nå ut till människor innan problem uppstår eller växer.

5.2 Österåker har en robust och effektiv ekonomi

5.2.1 Nämnden ska eftersträva hög prognossäkerhet i samtliga arbetsprocesser

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	61	60	63	63	63	63

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Effektivitetsindex äldreomsorg	91	95	90	95	95	95
Prognossäkerhet per juni – jämfört med helår		0 %	2 %	0 %	0 %	0 %

Resultatindikator, prognossäkerhet per juni är ny från 2025.

Nämnden strävar efter att ha en budget i balans genom hög prognossäkerhet. Detta görs genom omvärldsbevakning, identifiering av trender, prognoser för befolkningsökning samt generella förändringar inom målgruppen. Målets mäts genom att följa följsamheten av verksamhetens budget. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex där kvalitetsindex mäter den upplevda kvalitén i insatser och resursindexen mäter kostnaden för de utförda insatserna. Genom att följa effektivitetsindex för verksamheten mäts hur mycket resurserna påverkar den upplevda kvalitén i insatserna.

5.3 Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

5.3.1 De som får insatser av socialtjänsten ska känna sig trygga

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Brukarbedömning gruppbostad LSS – Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	79	69	69	70	71	72
Brukarbedömning boende särskild service SoL – Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)		75	75	78	80	82
Brukarbedömning servicebostad LSS – Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	62	74	74	75	76	76

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)	79	90	90	93	93	93
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)	87	87	87	89	90	90

Resultat för brukarbedömning boende särskild service SoL - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%) saknas för 2023.

De som får insatser av socialtjänsten ska känna sig trygga är ett mål som kan kännas självklart.

I samband med den årliga brukarundersökningen mäts brukarnas upplevelse av trygghet. Resultatet från brukarundersökningen från 2023 visar att 62 % av brukare på ett serviceboende enligt LSS kände sig trygga i sitt boende. Motsvarande siffra var 79 % på ett gruppboende. Socialförvaltningen anser att målet behöver vara att brukare ska känna högre grad av trygghet i ett boende där de ska få hjälp med basala behov och annan daglig livsföring.

Trygghetsskapande faktorer i samband insatser som särskilt boende, grupp- och servicebostäder och hemtjänst är flera. Socialförvaltningen behöver säkerställa att brukare ska ha information om vart man kan vända sig om insatsen inte löper på som den ska, kunna lyfta synpunkter och klagomål med socialtjänstens personal samt veta vart man kan vända sig om något händer under tiden som insatsen pågår.

Socialförvaltningen skapar även trygghet i sina insatser genom de krav som ställs i avtal och uppföljningar. Insatser ska vara av god kvalitet och tillgodose de hjälpbehoven som brukaren har. En förutsättning för att uppnå god kvalitet är att personal har lämplig utbildning och erfarenhet för uppdraget. Riskfaktorer som behöver förebyggas är brister i bemötande och i delaktighet, felaktig arbetsteknik, arbetsmetod eller okunskap om konsekvenser av vissa funktionsnedsättningar. Viktigt i kvalitetsarbetet som ska leda till bättre trygghet är att missförhållanden, risker i arbetsmiljön och avvikelser rapporteras, utreds och åtgärdas.

Det särskilda boendet är brukarnas hem där de ska känna sig trygga i sin lägenhet, med personalen och med andra som bor på boendet. Målet mäts genom att mäta brukarnas upplevda trygghet i boendet.

Utifrån kommunens fördjupade lägesbild kopplat till lagen om kommunens ansvar för det brottsförebyggande arbetet, ansvarar socialförvaltningen för att ta fram en kommunikationsplan, för att informera om risken för bedrägerier för målgruppen äldre och personer med funktionsnedsättning på ett systematiskt sätt.

5.4 Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

5.4.1 Brukare ska erbjudas en balanserad och näringsrik kost.

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer i särskilt boende, andel (%)				75	80	85

Ny resultatindikator från 2025. Senaste resultatet är från 2022 (71%)

I Österåkers program för social hållbarhet och folkhälsa 2030 finns målområdet: *Ett Österåker för goda levnadsvanor och meningsfull fritid*. Goda levnadsvanor är en viktig förutsättning för att uppnå jämlik hälsa under hela livet. Det omfattar fysisk aktivitet, goda matvanor, relationer och gemenskap, psykisk hälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Målet med att brukare ska erbjudas en balanserad och näringsrik kost är kopplat till hållbarhetsmålet.

När människor blir äldre ökar risken för sjukdom och funktionsnedsättning. Att stärka det friska och förebygga ohälsa är centralt för att stödja ett hälsosamt åldrande och ingår i omställningen till en god och nära vård. Bra måltider är en viktig grund för välbefinnande. Åtsvårigheter och undernäring är de största näringsrelaterade utmaningarna inom äldreomsorgen. Trots att energibehovet ofta minskar med ökad ålder är det vanligt att äldre personer får i sig för lite energi, ofta på grund av minskad aptit.

Brukare som får insatser i form av särskilt boende, korttidsboende ska erbjudas balanserad och näringsrik kost. Målet syftar till att nämnden ska säkerställa att utförarverksamheter inom särskilda boenden har fastställda, kända rutiner, som följs, för hur undernäring ska förebyggas och behandlas samt när och hur en utredning om undernäring ska göras.

Nedsatt psykisk hälsa och dålig tandhälsa är mer än dubbelt så vanligt bland personer med funktionsnedsättning. En mycket stor del av den samlade ohälsan finns hos personer med funktionsnedsättning. Personalens roll kan vara att inspirera och visa på bra alternativa måltider och på sätt påverka den enskilde till hälsosammare matvanor.

Målet mäts genom att mäta andel personer 65+ i särskilt boende (vård- och omsorgsboende, demensboende, samt korttidsboende) som har bedömts ha risk för fallskada, undernäring, trycksår eller nedsatt munhälsa och där minst en åtgärd mot riskområdet utförts inom 6 månader. Riskbedömning är ett viktigt verktyg i arbetet med att erbjuda omsorg av god kvalitet.

5.4.2 Nämnden ska minska miljöpåverkan genom digital myndighetspost

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Antal enheter inom socialförvaltning som erbjuder digital myndighetspost				80 %	90 %	100 %

Nytt mål från 2025.

Syftet med målet är att förvaltningen ska begränsa miljöpåverkan och underlätta för invånare att göra det samma. Genom att informera om möjligheten till digital myndighetspost ges invånare möjlighet till att ta emot brev digitalt, få ta del av information som berör dem snabbare och på det sättet spara både miljö och resurser. Digital myndighetspost ska erbjudas som ett alternativ till traditionell papperspost. Den enskildes önskemål ska vara styrande i valet av sättet att skicka post.

Flera leverantörer erbjuder digitala alternativ till papperspost. Kivra och Min myndighetspost är exempel på sådana tjänster. För att kunna använda sig av digitala brevlådor förutsätts att användaren har en e-legitimation och teknisk utrustning i form av en smartphone eller en dator. Att använda sig av digitala brevlådor är säkrare än traditionell post och e-post. Eftersom alla inte har tillgång till e-legitimation eller teknisk utrustning behöver möjligheten till traditionell postgång finnas kvar.

6 Strategiska nyckeltal för ekonomi, kvalitet och volym

De valda nyckeltalen visar antalet insatser. En svårighet vid jämförelser är att fler problem eller svårare funktionsnedsättning oftast innebär mer omfattande insatser. Insatser syftar till att uppnå effekter och resultat för människor. Det är svårt att beskriva effekter av just insatserna. Människors livsvillkor bestäms och förändras av många orsaker. Kostnaderna måste ses i relation till individernas stödbehov. De höga kostnaderna för heldygnsomsorg beror till stor del på att personerna har ett större och i vissa fall långvarigt stödbehov.

För 2025 budgeterar nämnden en volymökning inom särskilt boende från en budgeterad volym på 336 till 372 platser.

Volymen för Boende barn ökas från 6 till 9 platser.

Antagande om volymer år 2026 och 2027 ligger på 2,5-5 %. Dessa volymer är utifrån budgetperspektivet och stämmer inte alltid med boendeprognos som

räknas fram som är baserade huvudsakligen på befolkningsstatistik.

6.1 Strategiska nyckeltal -

6.1.1 Hemtjänst

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Ekonomi	Hemtjänst, pris/utförd timme	459	472	481	490	490	490
Prestation/volym	Antal kunder, hemtjänst	580	620	650	660	680	700
	Hemtjänst, utförda timmar, dag och kväll	237 468	242 586	240 000	245 000	250 000	255 000
	Timmar hemtjänst, egen regi	8 %	9 %	9 %	9 %	9 %	9 %

6.1.2 Särskilt boende

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Prestation/volym	Särskilt boende, årsplatser	285	315	350	372	402	419
Ekonomi	Särskilt boende, snittkostnad/dygn	2 094	2 155	2 198	2 240	2 240	2 240
	Beläggningsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %	99 %	99 %
	Korttidsplatser, antal dygn	4 380	3 285	4 640	4 640	5 000	5 250
	Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 346	2 414	2 462	2 510	2 510	2 510

6.1.3 Funktionsnedsättning

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Prestation/volym	Boende, antal vuxna egen regi	96	91	88	90	90	90
	Boende, antal vuxna extern regi	40	44	45	44	45	56
	Boende, antal barn	7	5	8	9	10	11

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
	Daglig verks. enl. LSS, antal personer	200	205	230	230	240	250
	Korttidsvistelse, antal dygn	2 500	2 200	2 200	2 704	3 000	3 200
	Korttidstillsyn, antal barn	20	24	25	20	21	22
	Personlig assistans LSS, vuxna	13	9	8	8	9	10
	Personlig assistans LSS, barn	7	6	7	7	7	8
	Personlig assistans SFB, vuxna	42	44	40	40	42	44
	Personlig assistans SFB, barn	10	11	10	10	11	11

7 Plan för konkurrensprövning

Kundval tillämpas idag inom insatserna hemtjänst, boendestöd, sysselsättning, daglig verksamhet och särskilt boende.

Upphandling har skett enligt Lagen om valfrihet (LOV) och enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Möjlighet finns för intresserade utförare att löpande svara på de kravspecifikationer som finns för etablering av verksamheter enligt LOV. Se bilaga ”Plan för konkurrensprövning inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde”

Det finns också en centralt beslutad utmanarrätt som möjliggör för externa aktörer och kommunanställda att lämna in anbud. Det anbud som bäst uppfyller de krav som ställs får sedan ta över driften av den utmanade verksamheten. Utmanarrätt gäller för all verksamhet som drivs av kommunen med vissa undantag som exempelvis myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner och kommunala bolag.

I kommunens budget 2025, verksamhetsplan 2025-2027 framkommer att Vård- och omsorgsnämnden ska verka för att bland annat daglig verksamhet konkurrensutsätts och arbeta för att insatsen ska driftas av fler utförare i framtiden.

8 Program för uppföljning och insyn

Resultatet av uppföljning och insyn dokumenteras och delges nämnden årligen samt därutöver vid behov. Resultat som redovisas till nämnden ska även göras tillgängligt för allmänheten i en lätthanterlig form. Se bilaga ”Plan för uppföljning av omsorgsverksamheter 2024-2025 ”

De fem ekonomiskt mest omfattande privata verksamheterna finns inom äldreomsorgen:

- **Förenade Care AB**
- **Attendo Sverige AB**
- **Omsorgsfamiljen H.E.M Buhres Hemtjänst AB**
- **Allegio Omsorg AB**
- **Redolaris AB**

9 Lokalförsörjning för nämndens verksamheter

Behovet av servicebostad LSS beräknas öka med en plats per år fram till 2030.

Behovet av gruppboende LSS beräknas öka. Flera gruppboendestäder har behov av renoveringar alternativt kan de behöva ersättas med nya lokaler då några av de befintliga lokalerna behöver moderniseras för att möta kraven på säkerhet och tillgänglighet. I flera gruppboendestäder finns behov upprustning av befintliga lokaler.

För att ett underskott av platser på gruppboende enligt LSS inte ska uppstå bedömer förvaltningens att det i framtiden finns behov av ytterligare en gruppboende med sex platser. Identifiering av behov, resurser och tidsplan behöver påbörjas tidigt för att beståndet av gruppboendestäder ska kunna utökas inom fem år.

Tillgången till boendestäder med särskild service med stöd av SoL fungerar i huvudsak genom att det finns en naturlig rörlighet av brukare som flyttar in och ut. Förvaltningens bedömning är att boendeplatserna är i nivå med behoven de närmaste åren.

Behov av platser på **särskilt boende för äldre** antas öka fram till 2031. Detta baserat på ökningen det senaste åren och andelen äldre över 80 år som ökar i kommunen. I slutet av år 2024 finns det en stängd avdelning på ett LOU-boenden samt enstaka lediga platser på några boenden. Vård- och omsorgsnämnden har inte rådighet över samtliga platser i ett boende som kommunen har LOV-avtal med då utföraren kan sälja platser till andra kommuner. Behov av platser på särskilt boende har varit högt senaste åren med ca 30-35 nya platser per år och väntas fortsätta tom 2026 då ökningen beräknas minska till ca 20 individer per år.

Förvaltningen ser ett behov av att planera för ett nytt särskilt boende för att kunna tillgodose behovet av platser framöver. Utifrån det ökade antalet äldre med behov av särskilt boende ser förvaltningen att alla platser troligtvis kommer att fyllas upp till utgången av 2026.

För mer information se bilaga Boendeprognos 2024-2031.

I dag arbetar många av socialförvaltningens personal på distans delar av sin arbetstid. Den möjligheten och flexibilitet som distans- eller hybridarbete ger, är en faktor bland flera som leder till att kommunen betraktas som en attraktiv arbetsgivare och minskar behovet av kontorslokaler. Antagandet görs att antalet kontorsarbetsplatser är tillgodosedda.

10 Peng, taxor och avgifter

Peng

Prestationsbaserad ersättning för VON 2025 räknas upp med 2,4 % jämfört med 2024. Förutom assistans som bestäms av regeringen för 2025.

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter för 2025 räknas upp med 2 % jämfört med 2024, utom för de avgifter som regleras utanför kommunens kontroll med maxtaxor och prisbasbelopp vilket fastställs av regeringen varje år.

Se detaljer 15.2 "Bilagor peng, taxor och avgifter".

Anslag

Anslagen för 2025 räknas liksom ersättningen upp med 2,4 % jämfört med 2024.

Se detaljer under 15.1 "Ekonomiska bilagor".

11 Riktade bidrag

Riktade bidrag visas under tabell 13:3 "Riktade bidrag", där listas de bidrag nämnden antar kommer men exakta belopp har ej erhållits ännu och det kan beslutas om ytterligare bidrag.

12 Intern kontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)
Central 1: Kommunens inköpsrutiner efterföljs	1 gång/år	Genomgång av kommunens inköpsrutiner ges till medarbetare som genomför inköp	Avdelningschef
Central 2: Det sker regelbunden uppföljning av upphandlade leverantörer gällande avtalsefterlevnad	1 gång/år	Verksamhetsuppföljning genomförs enligt processen "följa upp utförare". Vid behov med stöd av Upphandlingsenheten.	Avdelningschef
Central 3: Det finns rutiner för att säkerställa att personalen har genomgått obligatoriska utbildningar	1 gång/år	En kontroll görs att alla medarbetare har genomfört obligatoriska utbildningar till kommunanställda under ett år.	Enhetschef
VON1: Endast behörig personal ska ha tillgång till arkiv, handlingar och system som personal ej är behörig att se.	2 ggr per år	Loggningskontroll i verksamhetssystemet undertecknas av behörig chef samt förteckning över "taggar" med behörighet till arkivet kontrolleras.	Enhetschef
VON2: Nämndens dokumentation kopplat till individärenden följer SOSFS 2014:5.	2 ggr/år	Aktgranskning	Enhetschef
VON3: Medarbetare som arbetar på uppdrag av nämnden följer delegationsordningen	2 ggr/år	Systemkontroll	Systemförvaltare
VON4: Insatser inom hemtjänsten utförs i enlighet med nämndens beställning.	12 ggr/år	Beställd tid/utförd tid	Ansvarig administratör

13 Framåtblick

Tillgång till kompetens och arbetskraft

Även om äldres hälsa har förbättrats de senaste åren kommer äldre personers behov av vård och omsorg öka kraftigt de kommande åren. Samtidigt väntas konkurrensen om arbetskraften bli ännu tuffare. Det gör att vården och omsorgen av äldre står inför stora rekryteringsutmaningar.

Demografins utveckling innebär att färre personer i yrkesverksam ålder ska ta

hand om allt fler äldre, vilket kommer att utmana både ekonomi, kompetensförsörjning och arbetsätt. Arbetsgivaren behöver tillvarata den fulla potentialen hos de som redan är anställda. I detta hänseende behöver upphandlingsunderlagen ha tydliga krav på arbetsmiljön för utförarnas personal till exempel antalet personer som omsorgspersonalen hjälper under en arbetsdag, fler som arbetar heltid och rätten till fortbildning.

Utmaningen kräver mod, nytänkande och medvetna strategier för att ompröva och utveckla nya sätt att möta behoven. De nya arbetsätten behöver också ha större fokus på hälsa, trygghet och självständighet. Ett långsiktigt förändringsarbete för att anpassa äldreomsorgen till den demografiska och tekniska utvecklingen pågår. För att bibehålla en äldreomsorg av god kvalitet måste tillgången till personal med rätt kompetens säkras. Äldreomsorgens personal behöver erbjudas en attraktiv arbetsplats som tillvaratar och odlar deras yrkesprofession.

Digitalisering

Välfärdssektorn står inför en digitalisering, som kan innebära stora möjligheter. Med hjälp av välfärdsteknik som till exempel sensorer eller applikationer på mobiler och surfplattor som påminner eller ger stöd, kan äldre och personer med funktionsnedsättning få ökad trygghet, vara mer delaktiga, självständiga och därigenom uppnå en god livskvalitet. De välfärdstekniska lösningarna ska inte ersätta det mänskliga mötet inom omsorgen, men de kan ge bättre förutsättningar för verksamheter att disponera sina resurser. Rutinmässiga uppgifter kan till viss del ersättas av tekniska lösningar och bidra till "mindre spring" och mer möten med brukaren. Välfärdsteknik kan också bidra till bättre arbetsmiljö för utförarnas personal. Genom att ge personalen mer tid, och mer flexibilitet i utförandet kan tekniken bidra till att minska stress.

Förebyggande arbete

För att fler äldre ska klara av att bo kvar i sitt ordinarie boende behövs satsning på förebyggande åtgärder. Detta gäller sociala aktiviteter, förebyggande av fallolyckor, god munhälsa och tillräcklig näring. Förebyggande insatser är något som den nya socialtjänstlagen uppmuntrar till.

Psykisk ohälsa och suicid som ytterst konsekvens av det är ett samhällsproblem. För att stärka vården och insatser för psykisk hälsa har staten och SKR skrivit på en överenskommelse för 2024. Den syftar till att stimulera kommunala, regionala och länsgemensamma insatser som bidrar till förbättringar i verksamheterna och för patienter, brukare och anhöriga utifrån de behov som finns inom området psykisk hälsa och suicidprevention på nationell, regional och lokal nivå. Överenskommelsen lyfter bland annat behovet av att främja och förebygga psykisk hälsa hos vård- och omsorgsnämndens målgrupp. Handlingsplanen för god och nära vård och omsorg är en del av det förebyggande arbetet där målet är att vården och omsorgen ska bli personcentrerad, effektiv och ändamålsenlig så att den enskilde snabbare ska få tillgång till rätt vårdnivå.

Lagändringar

Socialtjänstlagen

I regeringens lagrådsremiss föreslås att en ny socialtjänstlag ska ersätta den nuvarande socialtjänstlagen. Förslagen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Förslaget innebär att socialtjänsten ska arbeta förebyggande och vara lätt tillgänglig, att kommunens ansvar för planering av insatser ska utvidgas till att omfatta hela socialtjänstens verksamhetsområde och att kommunen särskilt ska väga in behovet av tidiga och förebyggande insatser vid planeringen.

För att socialtjänsten ska kunna nå fler på ett enklare sätt och i ett tidigare skede föreslås även att socialnämnden ska få befogenhet att erbjuda vissa insatser utan individuell behovsprövning. Det föreslås även att socialtjänstens verksamhet ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Därutöver föreslås en uppgiftsskyldighet som innebär att socialnämnden kan begära uppgifter från utförare inom socialtjänsten för bl.a. kvalitetssäkring och uppföljning. För att stärka barns rättigheter omformuleras vissa bestämmelser i enlighet med Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Förslaget är att lagen ska träda i kraft 1 juli 2025.

Det finns även förslag till ändringar i socialtjänstlagen som bland annat innebär att nämnden kan få rätt att använda digital teknik när bistånd ges i form av hemtjänst eller i särskilt boende. I förvaltningen pågår ett strategiskt arbete med välfärdsteknik, ett exempel är pilotprojektet med GPS larm.

LSS

När behovet av personlig assistans för ett barn bedöms räknas det hjälpbehov som en vårdnadshavare normalt sett ska tillgodose bort. Detta görs genom ett schablonavdrag, det så kallade föräldraavdraget. Från och med den 1 januari 2025 halveras föräldraavdraget i enlighet med en lagändring i LSS och Socialförsäkringsbalken.

Den 1 mars 2023 presenterades förslaget om statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Detta föreslås träda i kraft från den 1 januari 2026.

Förslaget innebär att:

- Staten genom Försäkringskassan ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans.
- Kommunerna ska fortsätta att utföra personlig assistans om den enskilde begär det.
- Timschablonen höjs. Detta för att kompensera arbetsgivarna för sjuklönekostnaderna för personliga assistenter.
- Det statliga huvudmannaskapet föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och de kommunala besluten om personlig assistans från detta datum ska föras över löpande till Försäkringskassan.
- Kommunerna ska kunna få ersättning för de kostnader för personlig assistans som uppstår från och med den 1 januari 2026.

- Anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 10 323 miljoner kronor totalt i 2021 års kostnads- och volymnivå till följd av huvudmannaskapsförändringen.

Under förutsättning att staten tar över kostnaderna för personlig assistans kommer kostnaderna för kommunen att upphöra 2026. Eftersom det fortfarande rör sig om ett förslag, kan det i praktiken innebära att övergången till statlig assistans i sin helhet blir försenad. Därmed antas kostnader för personlig assistans öka i samma omfattning som befolkningsmängden tills huvudmannaskapsförändring.

Psykisk hälsa

För att främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa behövs förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter vara tillgängliga för alla. Den psykiska hälsan påverkas av livsvillkor, levnadsförhållanden, levnadsvanor men även av politiska beslut, resurser och individens förutsättningar att fatta beslut som gynnar hälsan. Exempel på hälsofrämjande insatser är meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning och daglig verksamhet. Socialförvaltningen samarbetar med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen för att stötta brukaren att uppnå bättre livsvillkor genom att närma sig arbetsmarknaden och delaktighet i samhället. Tillgången till praktikplatser är avgörande för att öka möjligheten till en anställning på den öppna arbetsmarknaden. I agenda 2030 i mål nr 8 framkommer att kommunen vill få fler personer som är långt från arbetsmarknaden till sysselsättning i stället.

Tillsyn över socialtjänsten

En statlig utredning med uppdrag att analysera och ta ställning till om IVO behöver bättre förutsättningar för sin tillsyn över socialtjänsten och verksamhet enligt LSS, presenterades i april 2024. I utredningen ingick att analysera myndighetens förutsättningar att hindra olämpliga privata utförare från att bedriva omsorgsverksamhet. Detta eftersom så kallad välfärdsbrottslighet uppmärksammas alltmer i vård- och omsorgssektorn. Utredningen ger förslag på lagändringar inom LSS och SOL kopplat till kommuners skyldighet att rapportera, avgift för ej verkställda beslut samt förslag på kvalitetsgranskning av utförare. Lagrådsremiss är nästa steg i denna process.

14 Upphandlings- och inköpsplan

Kommunens nämnder ska upprätta en inköpsplan för kända upphandlingar och inköp under 2025 och även signalerera betydande anskaffningar under planåren 2026-27. Upphandlings- och inköpsplan 2025 ska redovisa alla kända upphandlingspliktiga inköp med ett avtalsvärde över 300 tkr för att redan i budgetprocessen erhålla en tillförlitlig överblick av kommunens upphandlingsbehov.

Från bilaga upphandlings och inköpsplan framkommer vilka upphandlingar

som sker under de kommande åren och prioritering av dessa.

15 Övergripande bilagor

15.1 Ekonomiska bilagor

Intäkter

Verksamhetsområde	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Förändring från år 2024			Totalt
				Volym- förändring	Index- uppräknig	Övrigt	
Nämnd och staber	0	0	0		0		0
Särskilt boende	49 296	45 516	49 307	2 881	910		3 791
Hemtjänst	16 170	14 930	15 229		299		299
Övrig äldreomsorg	4 700	4 340	3 800	-627	87		-540
Admin äldreomsorg	0	0	0		0		0
LSS vuxna	12 288	11 346	11 573		227		227
Psykiatri vuxna	3 725	3 440	3 509		69		69
Admin vuxenstöd	0	0	0		0		0
LSS barn	1 137	1 050	1 271	200	21		221
Övrigt barn och ungdom	1 075	993	1 013		20		20
Admin barn och ungdom	0	0	0		0		0
Personligt ombud	1 394	1 287	1 000		26	-313	-287
Summa intäkter	89 786	82 900	86 700	2 454	1 659	-313	3 800

Intäkter VON

Index har räknats upp med 2 % för intäkter mellan 2024 och 2025 vilket ger en total indexökning på 1 659 tkr för 2025.

Ökade intäkter särskilt boende på 2 881 tkr avser ökad volym inom särskilt boende 2025. Slutligen även en mindre intäktsökning på LSS Barn. Minskning av intäkter för personligt ombud då ersättning från staten blir mindre nästa år.

Bruttokostnader

Verksamhetsområde	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Förändring från år 2024				Totalt
				Volymförändring	Indexuppräknig	Effektivisering	Övrigt	
Nämndens kostnader								
Nämnd och staber	-23 949	-25 750	-24 539		-618		1829	1211
Särskilt boende	-234 988	-299 134	-334 393	-28 080	-7 179			-35 259
Hemtjänst	-111 682	-133 383	-136 584	0	-3 201			-3 201
Övrig äldreomsorg	-20 029	-26 022	-23 800	2 848	-626			2 222
Admin äldreomsorg	-14 039	-15 107	-19 772	-1 511	-363		-2 792	-4 666
LSS vuxna	-184 167	-202 363	-206 788	0	-4 857		432	-4 425
Psykatri vuxna	-39 559	-44 350	-45 414		-1 064			-1 064
Admin vuxenstöd	-11 389	-11 673	-11 487		-280	466		186
LSS barn	-18 671	-17 634	-24 381	-6 324	-423			-6 747
Övrigt barn och ungdom	-17 890	-20 337	-20 825		-488			-488
Admin barn och ungdom	-3 835	-4 891	-4 130		-117		878	761
Personligt ombud	-1 433	-2 957	-2 292		-71		736	665
Summa VON exkl egen regi	-681 631	-803 600	-854 405	-33 066	-19 287	466	1 083	-50 804
Äldreomsorg egen regi	-1 444	1 602	248	-1 393	39		0	-1 354
Funktionsnedsättning egen regi	-10 283	-1 602	-3 042	-1 401	-39		0	-1 440
Summa Egen regi	-11 727	0	-2 795	-2 795	0			-2 795

Verksamhetsområde				Förändring från år 2024				
Summa kostnader	Summa VON exkl egen regi	-803 600	-857 200	-35 861	-19 287	466	1083	-53 599

Kostnader VON

Index har räknats upp med 2,4 % för kostnader mellan 2024 och 2025 vilket ger en total indexökning på - 19 287 tkr för 2025.

Ökade kostnader för volymförändringar inom särskilt boende med 36 platser vilket ger 28 080 tkr, Även volymökning för LSS barn med 6 324 tkr, då kostnader för placeringar i barnboende har ökat och fler har beviljats insatsen. Minskad volym inom övrig äldreomsorg då korttidsplatserna inte använts fullt ut. Admin äldreomsorg har behov av ökad volym då antalet äldre ökat inom kommunen. Egen regi har en budget med underskott på 2 795 tkr.

En effektivisering finns på 466 tkr som avser nedläggning av gruppboende på Ljusterö.

Övriga förändringar på totalt 1 083 är beroende på minskning/ökning personal samt lägre Overheadkostnad till kommunen som nämnden betalar.

Anslag:

Anslag				
Enhet	Budget 2024	Budget 2025	Belopp förändr	%
Fyren	688 500	705 024	16 524	2,40%
Trygghetsboende + träffpunkt	1 948 200	1 994 957	46 757	2,40%
Aktivitetsbidrag träffpunkt	854 800	875 315	20 515	2,40%
Hemtjänst Natt	8 808 700	9 020 109	211 409	2,40%
Trygghetslarm	3 040 600	3 113 574	72 974	2,40%
Ruffen	1 609 600	1 648 230	38 630	2,40%
Matsal Äldreomsorg	30 900	31 642	742	2,40%

Anslag				
Fixartjänst	261 400	267 674	6 274	2,40%
Skärgårdsbidrag äldreboende	1 800 000	1 843 200	43 200	2,40%
Skärgårdsbidrag hemtjänst	1 100 000	1 126 400	26 400	2,40%

Driftbudget 3 år

Verksamhetsområde	Utfall 2023			Budget 2024			Budget 2025		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Driftbudget									
Nämnd och staber	-23 949	0	-23 949	-25 750	0	-25 750	-24 539	0	-24 539
Särskilt boende	-284 284	49 296	-234 988	-299 134	45 516	-253 618	-334 393	49 307	-285 086
Hemtjänst	-127 852	16 170	-111 682	-133 383	14 930	-118 453	-136 584	15 229	-121 355
Övrig äldreomsorg	-24 730	4 700	-20 029	-26 022	4 340	-21 682	-23 800	3 800	-20 000
Admin äldreomsorg	-14 039	0	-14 039	-15 107	0	-15 107	-19 772	0	-19 772
LSS vuxna	-196 455	12 288	-184 167	-202 363	11 346	-191 017	-206 788	11 573	-195 215
Psykatri vuxna	-43 284	3 725	-39 559	-44 350	3 440	-40 910	-45 414	3 509	-41 905
Admin vuxenstöd	-11 389	0	-11 389	-11 673	0	-11 673	-11 487	0	-11 487
LSS barn	-19 808	1 137	-18 671	-17 634	1 050	-16 585	-24 381	1 271	-23 110
Övrigt barn och ungdom	-18 965	1 075	-17 890	-20 337	993	-19 345	-20 825	1 013	-19 813
Admin barn och ungdom	-3 835	0	-3 835	-4 891	0	-4 891	-4 130	0	-4 130
Personligt ombud	-2 827	1 394	-1 433	-2 957	1 287	-1 670	-2 292	1 000	-1 292
Summa VON exkl egen regi	-771 417	89 786	-681 631	-803 600	82 900	-720 700	-854 405	86 700	-767 705
Äldreomsorg egen regi	-2 595	1 151	-1 444	0	1 063	1 063	-42 980	43 228	248
Funktionsnedsättning egen regi	-51 166	40 882	-10 283	-38 810	37 747	-1 063	-162 090	159 048	-3 042
Summa Egen regi	-53 761	42 034	-11 727	-38 810	38 810	0	-205 070	202 275	-2 795

Verksamhetsområde	Utfall 2023			Budget 2024			Budget 2025		
Summa	-825 177	131 819	-693 358	-842 410	121 710	-720 700	-1 016 871	288 975	-770 500

Driftbudget 3 år fort.

Verksamhetsområde	Plan 2026 exkl prisutv			Plan 2027 exkl prisutv		
Driftbudget	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Nämnd och staber	-25 152	0	-25 152	-25 781	0	-25 781
Särskilt boende	-354 457	50 539	-303 917	-372 179	51 803	-320 377
Hemtjänst	-139 998	15 609	-124 389	-143 498	16 000	-127 499
Övrig äldreomsorg	-24 395	3 895	-20 500	-25 005	3 992	-21 013
Admin äldreomsorg	-20 267	0	-20 267	-20 773	0	-20 773
LSS vuxna	-219 195	11 862	-207 333	-224 675	12 158	-212 517
Psykiatri vuxna	-46 549	3 596	-42 953	-47 713	3 686	-44 026
Admin vuxenstöd	-11 774	0	-11 774	-12 069	0	-12 069
LSS barn	-25 600	1 303	-24 297	-26 240	1 335	-24 905
Övrigt barn och ungdom	-21 346	1 038	-20 308	-21 880	1 064	-20 816
Admin barn och ungdom	-4 233	0	-4 233	-4 339	0	-4 339
Personligt ombud	-2 349	1 025	-1 324	-2 408	1 051	-1 357
Summa VON exkl egen regi	-895 316	88 868	-806 448	-926 560	91 089	-835 471
Äldreomsorg egen regi	-44 055	44 308	254	-45 156	45 416	260
Funktionsnedsättning egen regi	-166 142	163 024	-3 118	-170 296	167 101	-3 195
Summa Egen regi	-210 197	207 333	-2 863	-215 452	212 517	-2 935
Summa	-1 105 512	296 201	-809 311	-1 142 012	303 607	-838 405

15.1.1 Driftsbudget egen regi - Vård- och omsorgsnämnden

Driftbudget egen regi - äldreomsorg

EKONOMISK SAMMANFATTNING, tkr				
Drift	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026 exkl. prisutv.	Plan 2027 exkl. prisutv.
Avgifter	0	1111	1133	1156
Övriga intäkter	42 370	42 117	42 959	43 818
Summa intäkter	42 370	43 228	44 092	44 974
Personalkostnader	-35 481	-37 694	-38 448	-39 217
Lokalkostnader	-123	-500	-510	-520
Kapitalkostnader	-56	-48	-49	-50
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga kostnader	-5 108	-4 737	-4 832	-4 929
Summa kostnader	-40 768	-42 980	-43 839	-44 716
Nettokostnader	1 602	248	253	258

Driftbudget egen regi - funktionsnedsättning

EKONOMISK SAMMANFATTNING, tkr				
Drift	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026 exkl. prisutv.	Plan 2027 exkl. prisutv.
Avgifter	1164	1184	1208	1232
Övriga intäkter	169 736	157 864	161 021	164 241
Summa intäkter	170 900	159 048	162 228	165 473
Personalkostnader	-148 256	-142 222	-145 067	-147 968

EKONOMISK SAMMANFATTNING, tkr				
Lokalkostnader	-6 708	-7 006	-7 146	-7 289
Kapitalkostnader	-183	-92	-94	-96
Köp av verksamhet	0		0	0
Övriga kostnader	-17 356	-12 770	-13 026	-13 286
Summa kostnader	-172 502	-162 091	-165 332	-168 639
Nettokostnader	-1602	-3 043	-3104	-3166

15.2 Bilagor peng, taxor och avgifter

15.2.1 Pengbilaga

Pengbilaga

Pengrelaterade verksamheter	Budget 2024	Budget 2025	Förändring 2024-2025, belopp (kr)	Förändring 2024-2025, procent (%)	Kommentar
Ersättning LSS stöd och service/dygn	1 485	1 521	36	2,4 %	
Extra ersättning stöd och serv/dygn 65+, ej har DV	300	307	7	2,3 %	
Ersättning LSS gruppboheter/dygn	2 471	2 530	59	2,4 %	
Extra ersättning gruppboheter/dygn 65+, ej har DV	500	512	12	2,4 %	
Ersättning SoL gruppboheter (psyk funk.)/dygn	2 074	2 124	50	2,4 %	
Ersättning LSS daglig verksamhet/heldag					
Nivå 1	457	468	11	2,4 %	
Nivå 2	680	696	16	2,4 %	

Pengrelaterade verksamheter	Budget 2024	Budget 2025	Förändring 2024-2025, belopp (kr)	Förändring 2024-2025, procent (%)	Kommentar
Nivå 3	991	1 015	24	2,4 %	
Nivå 4	1 173	1 201	28	2,4 %	
Nivå 5	1 330	1 362	32	2,4 %	
Ersättning LSS Korttidsvistelse/vardag					
Nivå 1	1 733	1 775	42	2,4 %	
Nivå 2	2 021	2 070	49	2,4 %	
Nivå 3	2 406	2 464	58	2,4 %	
Nivå 4	2 695	2 760	65	2,4 %	
Nivå 5	3 369	3 450	81	2,4 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse/helgdag					
Nivå 1	2 669	2 733	64	2,4 %	
Nivå 2	3 110	3 185	75	2,4 %	
Nivå 3	3 702	3 791	89	2,4 %	
Nivå 4	4 146	4 246	100	2,4 %	
Nivå 5	5 185	5 309	124	2,4 %	
Habersättning daglig verksamhet/timme	9,71	10	0,29	3,0 %	
Ersättning LSS korttillsyn/barn och år	168 301	172 340	4 039	2,4 %	
Ersättning LSS korttidstillsyn/barn och år, Solskiftesgården	124 598	127 588	2 990	2,4 %	
Kontaktperson: Faktiska kostnader enl. SKR + 20 % av arvode och personalkostnader.					
Ersättning personlig assistans/timme*	332,6	342,60	10	3,0 %	
Ersättning ledsagning, avlösning/timme*	332,6	342,60	10	3,0 %	

Pengrelaterade verksamheter	Budget 2024	Budget 2025	Förändring 2024-2025, belopp (kr)	Förändring 2024-2025, procent (%)	Kommentar
Ersättning för arbete och sysselsättning för funktionshindrade per utfört pass (3 h)	803	822	19	2,4 %	
Boendestöd ersättning per utförd timme enligt hemtjänstpeng					Ersättning enligt hemtjänstpeng
Ersättning hemtjänst tätort per utförd timme	438	449	11	2,5 %	
Ersättning hemtjänst landsbygd per utförd timme	510	522	12	2,4 %	
Ersättning hemtjänst glesbygd per utförd timme	618	633	15	2,4 %	
Ersättning korttidsplatser	2 324	2 380	56	2,4 %	
Ersättning dagligverksamhet per utfört pass (5 h)	660	676	16	2,4 %	
Särskilt boende LOV tomgångs- samt parboendeersättning/dygn	1 313	1 345	32	2,4 %	
Särskilt boende LOV vård- och omsorgsersättning/dygn	2 095	2 145	50	2,4 %	
Särskilt boende LOV vård- och omsorgsersättning demens/dygn	2 318	2 374	56	2,4 %	
Särskilt boende LOU tomgångs- samt parboendeersättning/dygn	1 103	1 129	26	2,4 %	
Särskilt boende LOU vård- och omsorgsersättning/dygn	1 862	1 907	45	2,4 %	
Särskilt boende LOU vård- och omsorgsersättning demens/dygn	2 095	2 145	50	2,4 %	

** Preliminär regeringen fastställer slutlig ersättning
3 % extra utgång till privata utförare*

15.2.2 Taxor och avgifter

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Budget 2024	Budget 2025	Förändring 2024-2025, belopp (kr)	Förändring 2024-2025, procent (%)	Kommentar
Avgifter SoL					
Hemtjänst/timme	262	267	5	1,9 %	
Ledsagning /timme	262	267	5	1,9 %	
Dagverksamhet/månad	835	852	17	2,0 %	
Omvårdnad vid korttidsboende och HVB/månad*	2 575	2 642	67	2,6 %	
Omvårdnad vid särskilt boende/månad*	2 575	2 642	67	2,6 %	
Korttidsboende Boendeavgift/dag	88	90	2	2,3 %	
Korttidsboende Omvårdnad/dag	86	88	2	2,3 %	
Boendeavgift vid korttidsboende och HVB/månad *	2 645	2 714	69	2,6 %	
Distribution av matlådor/per leverans	66	67	1	1,5 %	
max månad*	2 575	2 642	67	2,6 %	
Måltider Görjansgården, Solhälla, Solgården och solskiftet					
Lunch	65	66	1	1,5 %	
Middag	54	55	1	1,9 %	
Frysta matportioner	49	50	1	2,0 %	
Måltider dagverksamhet/dag	81	83	2	2,5 %	

Taxor och avgifter	Budget 2024	Budget 2025	Förändring 2024-2025, belopp (kr)	Förändring 2024-2025, procent (%)	Kommentar
Måltider korttidsboende och HVB/dag	138	141	3	2,2 %	
Måltider växelvård övriga dagar/dag	138	141	3	2,2 %	
Måltider särskilt boende/månad	4 097	4 179	82	2,0 %	
Avgifter LSS					
Korttidsvistelse					
Barn frukost/portion	21	21	0	0,0 %	
Barn lunch/portion	46	47	1	2,2 %	
Barn middag/portion	46	47	1	2,2 %	
Vuxen (från 19 år) frukost/portion	28	29	1	3,6 %	
Vuxen lunch/portion	58	59	1	1,7 %	
Vuxen middag/portion	58	59	1	1,7 %	
Korttidstillsyn (fritids) för mellanmål/månad	230	235	5	2,2 %	
Korttidstillsyn /fritids) Barn lunch/portion	46	47	1	2,2 %	
Korttidstillsyn (fritids) Ungdomar (över 19 år) lunch/portion	58	59	1	1,7 %	
Boende/månad	2 091	2 133	42	2,0 %	
Skolinternat/månad	2 091	2 133	42	2,0 %	
Avgift trygghetslarm installation	350	357	7	2,0 %	
Avgift trygghetslarm /månad	150	153	3	2,0 %	
Avgift borttappat trygghetslarm	800	816	16	2,0 %	

* Är baserat på prisbasbeloppet och maxbelopp, Schablon 2 % innan prisbasbeloppen är klara.

15.3 Riktade bidrag

Typ av bidrag	Källa	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Syfte med bidraget
Äldreomsorgslyftet	Socialstyrelsen	6 804 767	7 107 482	7 107 482	7 107 482	Stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg för äldre.
Habiliteringsersättning	Socialstyrelsen	1 725 076	1 725 076	1 725 076	1 725 076	Extra ersättning till brukare inom daglig verksamhet.
Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer	Socialstyrelsen	16 019 347	16 731 978	16 731 978		Möjliggöra förbättringar och utveckling av verksamheten inom äldreomsorg.
Psykisk hälsa och suicidprevention 2024 till kommuner (kunskapsbaserad och säker vård och omsorg)	Kammarkollegiet	1 386 037	467 858	467 858	467 858	Utvecklingsarbete inom kommunen för psykisk ohälsa.
God och nära vård	Storsthlm	2 673 621	2 105 468	2 105 468	2 105 468	Omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan.
Psykisk hälsa och suicidprevention 2024 läns gemensamma (Suicidprevention, barn och unga och samsjuklighet)	Storsthlm	618 195	1 195 157	1 195 157	1 195 157	Utvecklingsarbete inom kommunen för psykisk ohälsa.
Motverka ensamhet bland äldre genom hälsosamtal	Socialstyrelsen	546 961	394 999	394 999	394 999	Motverka ofrivillig ensamhet hos äldre genom arbetet med hälsosamtal.

Typ av bidrag	Källa	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Syfte med bidraget
Prestationsbaserat statsbidrag till kommuner i syfte att utöka bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden	Socialstyrelsen		4 868 599	4 868 599		Ge kommunerna incitament att öka sjuksköterskebemanningen och den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen.
Totalt		29 774 004	34 596 617	34 596 617	11 270 964	

15.4 Mål för verksamhetsutveckling

15.4.1 Nämndmål

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet	Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet.	Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	35	31	30	30	30	30	30
	Brukare ska uppleva insatser från socialtjänsten som tillfredsställande.	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	76	75	83	83	83	83	83
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	83 %	88 %	84 %	84 %	85 %	85 %	85 %

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
		Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%)	100	93	94	94	95	95	95
Österåker har en robust och effektiv ekonomi	Nämnden ska eftersträva hög prognossäkerhet i samtliga arbetsprocesser	Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	79	61	60	63	63	63	63
		Effektivitetsindex äldreomsorg	87	91	95	90	95	95	95
		Prognossäkerhet per juni - jämfört med helår			0 %	2 %	0 %	0 %	0 %
Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här	De som får insatser av socialtjänsten ska känna sig trygga	Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	65	79	69	69	70	71	72
		Brukarbedömning boende särskild service SoL - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	71		75	75	78	80	82
		Brukarbedömning serviceboende LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	73	62	74	74	75	76	76
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)	85	79	90	90	93	93	93

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024	Prognos 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)	82	87	87	87	89	90	90
Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid	Brukare ska erbjudas en balanserad och näringsrik kost.	Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer i särskilt boende, andel (%)	73				75	80	85
	Nämnden ska minska miljöpåverkan genom digital myndighetspost	Antal enheter inom socialförvaltning som erbjuder digital myndighetspost					80 %	90 %	100 %

15.5 Upphandlings- och inköpsplan

Upphandling/inköp	Värde	Prioriteringsordning	Anskaffningsår	Avtalssluttid	Kommentar
Boendestöd		1	2024	2025-01-09	LOV
Boet-applikation		2	2024	2025-02-16	Direktupphandling
Enstaka platser socialpsykiatriboende		3	2023	2025-03-31	Ramavtal LOU
Bemanningsjänster socialtjänsten		4	2022	2025-03-28	
Enstaka platser - bostad med särskild service för vuxna enligt LSS 9§9		5	2021	2025-06-14	Ramavtal LOU
Enstaka platser - Korttidsvistelse enligt LSS 9§6		6	2021	2025-06-14	Ramavtal LOU
Enstaka platser - bostad med särskild service för barn enligt LSS 9§8		7	2021	2025-06-30	Ramavtal LOU
Atea-Appva		8	2021	2025-09-10	

Upphandling/inköp	Värde	Prioriteringsordning	Anskaffningsår	Avtalssluttid	Kommentar
Hjälpmedel		9	2023	2025-09-20	
Procapita		10	2014	2025-12-31	
UngOmsorg		11	2023	2027-11-30	
Mattransporter		12	2024	2026-11-30	
Drift särskild service för vuxna enligt LSS Åkerspark		13		2026-08-31	LOU
Nyckelfri hemtjänst		14	2024		Upphandlings saknas
Mobila trygghetslarm		15			Upphandling saknas